

«ЗЕЛЕНІ ІНВЕСТИЦІЇ»: СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто зростаючу важливість концепції «зеленого інвестування» як відповідь на виклики останніх років. Основна увага приділяється структурі зелених інвестицій, що охоплює три ключові елементи: екосистему, економіку і добробут людини. Розглядаються принципи та завдання зелених інвестицій.

Ключові слова: «зелена економіка», «зелені інвестиції», екологічність, добробут, довкілля.

Abstract

The growing importance of the concept of «green investment» as a response to the challenges of recent years is considered. The main focus is on the structure of green investments, which covers three key elements: the ecosystem, the economy and human well-being. The principles and tasks of green investments are considered.

Keywords: «green economy», «green investments», environmental friendliness, well-being, environment.

Ситуація останніх років змушує активно розглядати різноманітні способи поєднання економіки, суспільства та навколишнього середовища. Ця ситуація призвела до формування новітньої концепції – «зеленої економіки». Ідея «зеленої економіки» отримала популярність в міжнародних, національних і регіональних колах та допомогла віднайти відповідь на запитання виникнення світової фінансової кризи.

Структуру та мету «зеленої економіки» можна визначити, розділивши її на три підгрупи:

1. Екосистема (природний капітал) має на меті підтримати екологічну стійкість;
2. Економіка (виробничий та фінансовий капітал) має на меті підвищити ефективність використання ресурсів;
3. Добробут людини (соціальний та людський капітал) має на меті підвищити соціальну справедливість та справедливість розподілу тягаря.

Дотримання принципів зеленої економіки значною мірою залежить від «зеленого інвестування». Їх суть полягає у виділенні коштів на проекти, підприємства та ініціативи, які мають у пріоритеті екологічну стійкість та соціальну стабільність. Такі інвестиції в першу чергу розраховують створити позитивний вплив на навколишнє середовище, а також гарантувати вищий рівень фінансового прибутку для інвесторів. Зокрема «зелені інвестиції» прагнуть збільшити використання відновлювальних джерел енергії, підвищити енергоефективність у сільському господарстві та запровадити чисті технології у виробництві.

Всесвітня рада з питань зеленої економіки (WGECO) визначає, що «зелені інвестиції» є стандартним інструментом інвестиції (наприклад, акції, цінні папери, облігації), який спрямований на поліпшення стану навколишнього середовища. Їх об'єктами є різноманітні підприємства, діяльність яких варіюється від розробки альтернативних енергетичних технологій до рівня кращої екологічної практики.

Організація економічного співробітництва та розвитку (OECD) трактує поняття «зелені інвестиції» як вкладення у ті проекти, що переважно працюють у сфері розробки та популяризації екологічних технологій, відновлювальної енергетики та зниження рівня забруднення повітря.

В онлайн-енциклопедії «Інвестопедія», яка є у вільному доступі, є визначення, що зелені інвестиції – це, як правило, інвестування в діяльність компанії, яка прямо або опосередковано приносить користь довкіллю, тобто переважна частина прибутку або він весь отримується від «зеленої» діяльності підприємства.

З економічного погляду, зелені інвестиції знижують енергоємність ВВП та підвищують ефективність процесу виробництва; з соціальної точки зору – сприяють підвищенню доходів та якості

життя населення; а з екологічної – знижують антропогенне навантаження на навколишнє середовище, зменшують інтенсивність викидів парникових газів та забезпечують відповідальне ресурсоспоживання.

Особливості інвестицій екологічного спрямування полягають у наступних їх завданнях: використання, охорона й створення умов для збереження і примноження потенціалу природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки. Цілі зелених інвестицій є спільними для користувачів та споживачів, тому вирішення завдань не може бути виконане одним лише суб'єктом господарювання, а повинні здійснюватися з урахування властивостей всієї екосистеми чи окремих її компонентів. Такі інвестиції повинні враховувати особливості саморегулювання та самовідновлення даної екосистеми.

При впровадженні політики «зелених інвестицій» підприємство зазвичай має на меті розвинути екологічну інфраструктуру, екологічно чисту інфраструктуру, екологічно чистий транспорт, регулювати обіг хімічних речовин та відходів, вдосконалити систему водоочистки та водоспоживання, підвищити енергетичну ефективність будівництва споруд, забезпечити екологічно чисте сільськогосподарське виробництво та стале споживання продукції.

Соціальне значення системи «зелених інвестицій» полягає у дотриманні принципу рівності при розподілі обмежених ресурсів, вирішенні питання розподілу землі та користування нею, впровадженні нових технологій, підтримці системи фінансового регулювання, яке буде гарантувати забезпечення базових потреб населення.

Висновки

При відсутності універсального трактування, поняття «зелені інвестиції» найкраще відносити до категорії інвестицій, що забезпечують підвищений рівень прибутковості для вкладників коштів і в той же час створюють різні переваги для доквілля. Вони спеціалізуються на наданні фінансової та інвестиційної підтримки для проектів, що зосереджені на екологічних ідеях. Дотримання принципів соціально-екологічної відповідальності та впровадження «зелених інвестицій» по визначених основних напрямках дозволять отримати результати в трьох вимірах сталого розвитку: економічному, екологічному та соціальному.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Green Investment [Електронний ресурс] : <https://wgeco.org/>
2. «Зелені» інвестиції у сталому розвитку: світовий досвід та український контекст [Електронний ресурс] : <https://www.oecd.org/en/about.html>
3. Латишева О. В. Екологічні інвестиції: сучасний стан та перспективи їх впровадження в Україні для забезпечення сталого розвитку держави / О. В. Латишева // Економічний вісник Донбасу / Донбаська державна машинобудівна академія – Краматорськ, 2018.
4. Зелені інвестиції у екологічно чисте сільськогосподарське виробництво: сучасні реалії залучення та пріоритети нарощення / В. А. Голян [та ін.]. – Економічна наука. – 2024.

Притуляк Вікторія Віталіївна – студентка групи 2Л-236, факультету менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: prtlkvk@gmail.com

Боковець Вікторія Вікторівна – доктор економічних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: bokovets.v@ukr.net

Prutyliak Viktoriya V. – Department of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: prtlkvk@gmail.com

Bokovets Viktoriya V. – Doctor of Economic Sciences, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: bokovets.v@ukr.net